

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Реалізація державної соціальної політики на регіональному рівні розвитку»

Студента 5 курсу, 3 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

_____ (підпис студента)

Перепелиця
Ілля
Олегович

Науковий керівник
доктор екон. наук
доцент

_____ (підпис керівника)

Мінняйло
Олександр
Іванович

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

_____ (підпис гаранта)

Головня
Юлія
Ігорівна

Київ 2022

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології
Кафедра публічного управління та адміністрування
Освітній ступінь: бакалавр
Спеціальність: публічне управління та адміністрування
Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«11» грудня 2021 р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу (проект)
студентів
Перепелиці Іллі Олеговича**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): «Державна політика сприяння розвитку громадських організацій України»

Затверджена наказом ректора від «08» грудня 2021 р. № 4067

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 24.01.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета випускної роботи (проекту): розроблення рекомендацій, щодо вдосконалення державної політики соціальної політики на регіональному рівні

Об'єкт дослідження: процес реалізації державної соціальної політики сприяння розвитку на регіональному рівні.

Предмет дослідження: теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні..

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

ВСТУП.

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРНІГІВСЬКОЮ ДЕРЖАВНОЮ ОБЛАСНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ

1.1 Аналіз і тенденції реалізації державної соціальної політики Чернігівської області

1.2 Механізм формування і реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією

РОЗДІЛ 2.НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1 Вдосконалення механізму реалізації державної соціальної політики Чернігівською державною обласною адміністрацією

2.2 Прогноз розвитку і реалізації соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5.Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 10.12.2021	10.12.2021
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 20.12.2021	20.12.2021
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2022	10.01.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2022	20.01.2022
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедру	До 21.01.2022	21.01.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 22.01.2022	22.01.2022
7	Зовнішнє рецензування ВКР	До 22.01.2022	22.01.2022
8	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	21-23. 01.2022	21-23. 01.2022
10	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 25.01.2022	До 25.01.2022
11	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

ВСТУП

Актуальність теми. За своєю природою система реалізації державної соціальної політики населення є відображенням певних закономірностей, що стосуються різноманітних глобалізаційних тенденцій, щодо суспільного розвитку, таких як: соціалізація економіки, підвищення показників виробництва, пріоритетність в загальнолюдських цінностях, впровадження високих стандартів, щодо якості життя населення, а також підвищення рівня розвитку окремих регіонів.

За період незалежності і ринкової трансформації, вітчизняна система державної соціальної політики зазнала кардинальних змін, що пов'язані перш за все з джерелами фінансування різноманітних витрат на соціальні процеси і механізмами, щодо отримання закордонного досвіду управління процесами, які відбуваються на державному рівні.

На сьогоднішній день на систему державної соціальної політики впливають різноманітні глобалізаційні, та інтеграційні процеси, в межах яких Україна потребує впровадження нового механізму, щодо регулювання діяльності регіонів, оскільки соціальна політика спрямована на внутрішню політику держави. Вона значною мірою залежить від стану економіки країни. Дотримання і реалізація державної соціальної політики, також спрямована на задоволенні духовних, матеріальних, культурних потреб населення. Курс України спрямований на Євроінтеграцію із Західними країнами, проте нестабільність економічного середовища, загроза загострень на Сході країни, а також пандемія Covid-19 негативним чином впливають на фінансовий стан населення, що призводить до постійного аналізу здійснення державної соціальної політики України, та регіонів.

Проблематикою реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні присвячена низка праць таких вчених, як : Т.М. Ганслі, А.В. Квітка, А.М. Колот, Л.Д.Климанська, Г.С.Лопушняк, М.В.Мних, У.І. Моторнюк,

Є.В.Савка, В.А.Скуратівський, Н.М.Хома [1-10], їх робота значна, оскільки вони присвятили більшу частину свого життя дослідженням макро- і мікроекономічних показників роботи галузей, дослідженням імплементації вітчизняних норм до зарубіжних, а також проведенню аналітики сталого розвитку регіонів.

Метою проведення даного дослідження є: аналіз реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні розвитку Чернігівської області.

Задля досягнення встановленої мети в даній роботі було визначено ряд **завдань**:

- проаналізувати і охарактеризувати тенденції реалізації державної соціальної політики Чернігівської області;
- дослідити механізм формування і реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією;
- удосконалити механізм реалізації державної соціальної політики Чернігівською державною обласною адміністрацією;
- надати прогноз, щодо подальшого розвитку і реалізації соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією.

Об'єктом даного дослідження є процес забезпечення і реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні.

Предметом дослідження стали методи системного аналізу, метод аналітичних порівнянь, синтезу і аналізу, розрахунково-конструктивних методів, експертні і економічні методи, статистичний метод.

Практична цінність даної роботи полягає в узагальненні сучасних підходів до реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні в майбутньому, для ефективного розвитку Чернігівського регіону.

Апробація дослідження. Отримані результати проведеного дослідження, проведений аналіз і надані рекомендації можуть бути використані на користь

розвитку Чернігівської області, Чернігівською державною обласною адміністрацією.

Структура роботи. Дана робота складається із вступу, двох розділів, висновків та пропозицій і списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРНІГІВСЬКОЮ ДЕРЖАВНОЮ ОБЛАСНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ

1.1 Аналіз і тенденції реалізації державної соціальної політики Чернігівської області

Досліджуючи і проводячи аналіз реалізації державної соціальної політики, для початку необхідно надати визначення її сутності, на жаль на сьогоднішній день не існує загальноприйнятого визначення державної соціальної політики, оскільки підходи окремих авторів до змісту даного поняття дещо відрізняються. Державна соціальна політика в певному розумінні може характеризуватись системністю певних заходів, що спрямовуються на дотримання добробуту громадян, вирішення різноманітних завдань, до яких належать:

- реалізація і дотримання соціального забезпечення населення;
- реалізація різноманітних житлових програм;
- медичне забезпечення і охорона здоров'я населення;
- надання якісної освіти і соціальна допомога.

Державна соціальна політика на думку Мниха М.В характеризується підсистемою політики держави, яка спрямована на регулювання соціальних відносин, подальший сталий розвиток регіону, чи держави в цілому і отриманням соціальних перспектив для населення [5].

В свою чергу У.І.Моторнюк наводить визначення, що державна соціальна політика – це основний чинник, соціальної держави, що направлений на діяльність суб'єктів з метою забезпечення не лише соціального захисту населення, а також і ефективного функціонування соціальних взаємовідносин [6].

Починаючи дослідження тенденцій, щодо реалізації державної соціальної політики Чернігівської області, варто зазначити, що її формує Чернігівська

державна обласна адміністрація, яка в умовах сьогодення формує наступні цілі для подальшого розвитку:

- дозволяють перерозподіл доходів населення Чернігівської області, на користь найбільш вразливих осіб, тим самим зменшуючи бідність в регіоні;
- покладають на себе завдання керувати різноманітними соціальними ризиками;
- дозволяють підтримувати ефективний і сталий розвиток держави.

Сама Чернігівська область, являє собою одну з найбільших територій України маючи протяжність понад 31 тис.км, займаючи при цьому майже 5% від загальної площі України. Даний регіон знаходиться на півночі України і знаходиться на кордоні з Російською Федерацією, та Республікою Білорусь. Територіальне розташування досліджуваного регіону зобразимо у Додатку А.

Значну увагу необхідно приділити адміністративно-територіальному поділу даного регіону, що забезпечують реалізацію державної соціальної політики, його склад відобразимо на рис.1.1.

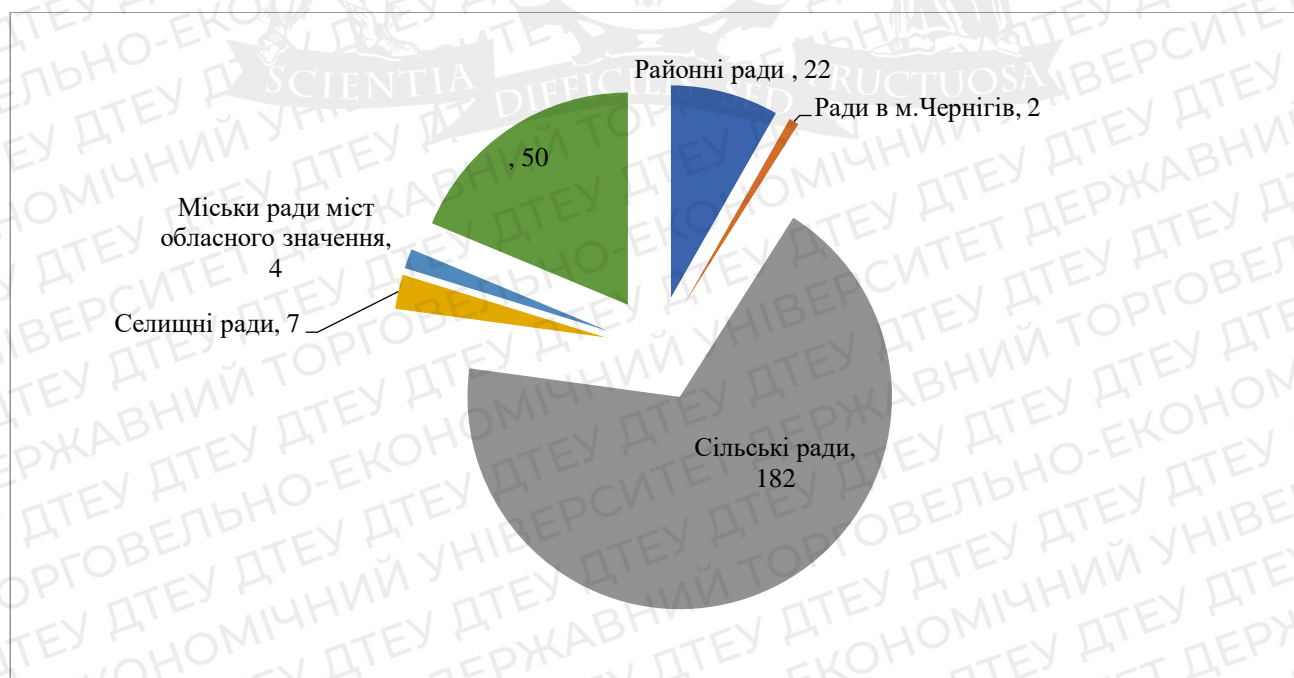

Рис.1.1 Адміністративно-територіальний розподіл Чернігівського регіону
Джерело:складено автором на основі [1,2]

На сьогоднішній день в реалізації державної соціальної політики в Чернігівській області значну роль відіграє економічне забезпечення населення, воно формує базис для дослідження тенденцій пропозицій робочої сили на ринку досліджуваного регіону. Надамо порівняння згідно статистичних даних показників економічного населення за регіонами України в т.ч Чернігівської області у табл.1.1.

Таблиця 1.1

Економічне активне населення за регіонами України в 2016-2020 рр.

	Економічно активне населення у віці 15-70 років, тис.					Темп приросту, %		
	2016	2017	2018	2019	2020	2018/ 2020	2020/ 2019	2020/ 2016
Україна	20916,9	19002,8	18852,9	18747,1	18836,5	-0,6	0,5	-10,4
Вінницька	776,2	778,3	766,3	753,3	760,5	-1,8	1,0	-2,1
Волинська	478,2	462,4	453,4	439,0	440,0	-3,3	0,2	-8,4
Дніпропетро вська	1681,8	1674,6	1624,5	1648,6	1600,0	1,6	-3,1	-5,1
Донецька	2067,2	921,6	914,9	902,6	904,5	-1,4	0,2	-59,1
Житомирськ а	610,5	599,8	599,9	601,2	605,3	0,2	0,7	-0,9
Закарпатська	603,2	600,4	589,9	582,2	586,4	-1,4	0,8	-2,9
Запорізька	887,0	866,8	857,1	846,2	853,2	-1,3	0,9	-4,0
Івано- Франківська	625,7	640,0	640,9	641,4	644,4	0,1	0,5	3,1
Київська	826,2	830,1	829,3	832,7	847,1	0,4	1,8	2,7
Кіровоградс ька	462,3	458,4	450,2	450,9	451,9	0,1	0,2	-2,4
Луганська	1039,8	380,8	373,3	367,9	369,0	-1,5	0,3	-67,7
Львівська	1192,2	1191,4	1191,6	1193,4	1196,9	0,2	0,3	0,4
Миколаївськ а	579,2	586,1	579,0	573,3	576,5	-1,0	0,6	-0,5
Одеська	1136,0	1140,6	1126,8	1117,0	1124,1	-0,9	0,7	-1,1
Полтавська	715,3	697,5	685,7	686,0	686,6	0,1	0,1	-4,2
Рівненська	559,3	568,5	557,0	546,3	550,4	-2,0	0,8	-1,7
Сумська	558,6	549,5	553,7	555,9	558,1	0,4	0,4	-0,1

Продовження табл.1.1

Тернопільська	492,6	483,3	483,4	475,7	481,5	-1,7	1,3	-2,4
Харківська	1395,2	1390,4	1387,3	1393,9	1396,1	0,5	0,2	0,1
Херсонська	524,8	521,4	521,7	522,1	524,5	0,1	0,5	-0,1
Хмельницька	604,7	585,0	591,3	594,5	598,5	0,6	0,7	-1,1
Черкаська	613,5	609,2	606,2	606,5	607,3	0,1	0,1	-1,1
Чернівецька	427,8	425,1	432,4	434,8	436,7	0,6	0,5	2,2
Чернігівська	519,5	508,1	502,6	503,6	504,7	0,2	0,2	-3,0
м. Київ	1540,1	1533,4	1534,7	1530,8	1532,3	-0,3	0,1	-0,5

Джерело: сформовано автором

За рахунок встановлених показників, що можемо спостерігати для Чернігівської області притаманне помірне зниження приросту економічно активного населення у порівнянні 2020 року до 2016 . Також можемо спостерігати тенденцію до росту на 0,2 у динаміці 2020 року до 2019. Варто також вказати, що вибірка проводилась серед економічно активного населення 15-70 років. Абсолютний приріст рівня економічно активного населення подано у табл.1.2.

Таблиця 1.2

Рівень економічно активного населення за регіонами в 2016-2020 рр.

	Рівень економічної активності, у відсотках					Абсолютний приріст, %		
	2016	2017	2018	2019	2020	2018/ 2020	2020/ 2019	2020/ 2016
Україна	65,52	65,52	65,31	65,1	65,73	-0,21	0,63	0,21
Вінницька	66,045	66,57	65,94	64,995	66,15	-0,945	1,155	0,105
Волинська	63,945	61,74	60,585	58,59	58,695	-1,995	0,105	-5,25
Дніпропетровська	68,775	68,88	67,305	66,57	66,78	-0,735	0,21	-1,995
Донецька	63,945	61,215	61,215	60,795	61,005	-0,42	0,21	-2,94
Житомирська	66,57	65,625	66,15	66,465	67,41	0,315	0,945	0,84
Закарпатська	65,31	64,995	63,945	63,105	63,63	-0,84	0,525	-1,68
Запорізька	66,78	65,625	65,31	64,89	66,15	-0,42	1,26	-0,63

Продовження табл.1.2

Івано-	61,53	62,79	63	63,105	63,315	0,105	0,21	1,785
Київська	64,89	65,1	65,1	65,205	65,625	0,105	0,42	0,735
Кіровоградська	64,05	63,945	63,42	63,84	64,68	0,42	0,84	0,63
Луганська	61,635	67,935	69,51	68,88	70,35	-0,63	1,47	8,715
Львівська	63,525	63,525	63,63	63,84	64,155	0,21	0,315	0,63
Миколаївська	66,15	67,2	66,78	66,465	67,515	-0,315	1,05	1,365
Одеська	63,84	64,26	63,84	63,42	64,155	-0,42	0,735	0,315
Полтавська	66,045	64,785	64,05	64,47	65,1	0,42	0,63	-0,945
Рівненська	67,305	68,25	66,78	65,415	65,94	-1,365	0,525	-1,365
Сумська	65,625	64,89	65,73	66,255	67,2	0,525	0,945	1,575
Тернопільська	62,58	61,425	61,635	60,795	61,74	-0,84	0,945	-0,84
Харківська	67,095	66,99	66,99	67,725	68,145	0,735	0,42	1,05
Херсонська	65,73	65,625	65,94	66,255	67,305	0,315	1,05	1,575
Хмельницька	63,315	61,53	62,475	63,105	64,05	0,63	0,945	0,735
Черкаська	65,94	65,73	65,835	66,36	66,99	0,525	0,63	1,05
Чернівецька	64,05	63,525	64,575	64,89	65,205	0,315	0,315	1,155
Чернігівська	67,095	66,045	65,73	66,255	67,305	0,525	1,05	0,21
м. Київ	70,455	70,035	70,035	69,72	70,14	-0,315	0,42	-0,315

Джерело: сформовано автором

Показники економічної активності населення за регіонами згідно табл.1.1., та її динаміки у табл.1.2 суттєво відрізняються, оскільки працездатне населення поступово збільшується і в Чернігівському регіоні фіксується також незначний ріст у абсолютних показниках на 0,5 порівнюючи показники 2018 року до 2020, на 1 порівнюючи останні роки 2020 з 2019, а також на 0,2 зрівнюючи останні показники рівня економічно активного населення в реалізації державної соціальної політики 2020 року до 2016.

Також аналізуючи продовжуючи аналіз реалізації державної соціальної політики в Чернігівській області варто розглянути показники зайнятого населення. Вони допомагають відобразити реальний стан офіційно зареєстрованих працівників в досліджуваному регіоні, сформовані статистичні дані відобразимо у табл.1.3.

Таблиця 1.3

**Показники зайнятості населення за регіонами України, в т.ч
Чернігівська обл. станом на 2016-2020 рр.**

	Зайняте населення у віці 15-70 років, тис. осіб					Рівень зайнятості, у відсотках				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Україна	18977,0	17265,4	17090,7	16964,2	17178,9	59,4	59,5	59,1	58,9	60,0
Вінницька	694,7	708,6	691,7	672,9	685,3	59,1	60,6	59,4	58,1	59,6
Волинська	431,0	417,2	401,2	384,3	389,7	57,6	55,8	53,6	51,2	52,0
Дніпропетровська	1546,4	1553,6	1496,7	1460,4	1472,4	63,2	63,9	62,1	60,9	61,5
Донецька	1840,0	794,1	785,8	771,0	778,1	56,9	52,8	52,5	51,9	52,5
Житомирська	540,5	531,9	533,0	536,1	542,5	58,9	58,3	58,7	59,2	60,4
Закарпатська	547,5	545,3	530,8	521,1	527,5	59,2	59,0	57,5	56,5	57,2
Запорізька	812,2	782,4	771,6	755,7	768,8	61,1	59,2	58,8	58,0	59,5
Івано-	575,2	586,2	584,7	587,0	594,1	56,6	57,5	57,4	57,8	58,4
Київська	760,5	776,9	773,1	778,2	793,5	59,7	61,0	60,7	60,9	61,4
Кіровоградська	410,7	406,1	394,5	395,6	399,5	56,9	56,7	55,5	56,0	57,2
Луганська	921,5	321,6	313,4	306,7	313,1	54,6	57,3	58,4	57,4	59,7
Львівська	1090,1	1094,1	1099,4	1103,3	1114,3	58,1	58,3	58,7	59,0	59,6
Миколаївська	526,6	534,1	523,0	514,2	521,0	60,2	61,3	60,4	59,6	61,0
Одеська	1059,9	1067,0	1050,6	1035,9	1052,0	59,5	60,2	59,5	58,9	60,1
Полтавська	633,0	612,8	598,9	603,8	609,6	58,5	56,9	56,0	56,7	57,9
Рівненська	499,8	512,1	497,9	483,2	497,3	60,1	61,4	59,7	57,9	59,6
Сумська	505,5	494,0	502,4	505,5	509,4	59,4	58,4	59,6	60,3	61,3
Тернопільська	436,8	426,5	428,0	419,1	431,3	55,5	54,2	54,6	53,6	55,3
Харківська	1286,6	1292,3	1298,4	1309,5	1321,8	62,0	62,3	62,7	63,6	64,5
Херсонська	472,7	468,1	463,1	464,3	470,6	59,2	58,9	58,6	59,0	60,4
Хмельницька	548,0	525,5	535,6	541,8	548,1	57,4	55,2	56,6	57,4	58,7
Черкаська	550,7	549,7	543,4	544,3	548,7	59,1	59,3	59,0	59,5	60,6
Чернівецька	389,1	385,6	394,9	398,3	402,0	58,3	57,6	59,0	59,4	60,1
Чернігівська	461,5	453,9	446,0	447,4	451,2	59,6	59,0	58,4	58,9	60,2
м. Київ	1436,5	1425,7	1432,5	1424,6	1437,0	65,7	65,1	65,4	64,9	65,7

Джерело: сформовано автором

Отже, як можемо спостерігати згідно проведеного аналізу в табл.1.3 показники Чернігівської області мають тенденції до росту, оскільки щорічно спостерігається приріст в межах 1%, звичайно це не є суттєвим зростанням і регіон має потенціал, тому можна сказати, що державне управління хоч і стимулює розвиток даної області, але досить низькими темпами. В умовах економічної нестабільності, рівень державної соціальної політики повинен

характеризуватись також оцінкою безробіття. Проведемо аналіз безробітного населення за регіонами України в т.ч. відобразимо становище Чернігівського регіону у табл.1.4.

Таблиця 1.4

Оцінка безробітності населення за регіонами, в т.ч. Чернігівської області станом на 2016-2020 рр.

	Безробітне населення у віці 15-70 років, тис.				осіб	Рівень безробіття, у відсотках				
	2016	2017	2018	2019		2020	2016	2017	2018	2019
Україна	1	1	1	1	1	9,3	9,1	9,3	9,5	8,8
Вінницька	81,5	69,6	74,6	80,3	75,2	11,0	9,3	10,2	11,2	10,4
Волинська	47,1	45,3	52,2	54,7	50,3	10,4	10,3	12,1	13,1	12,0
Дніпропетровська	135,3	121,1	127,8	135,7	127,6	8,4	7,6	8,3	8,9	8,4
Донецька	227,2	127,5	129,0	131,6	126,4	11,6	14,5	14,8	15,3	14,7
Житомирська	69,9	67,8	66,9	65,1	62,8	12,1	-	11,8	11,3	10,9
Закарпатська	55,8	55,1	59,1	61,1	58,9	9,7	9,7	10,5	11,0	10,5
Запорізька	74,9	84,4	85,5	90,5	84,4	8,8	10,2	10,5	11,2	10,4
Івано-Франківська	50,5	53,8	56,2	54,5	50,3	8,5	8,8	9,2	8,9	8,2
Київська	65,7	53,2	56,2	54,5	53,7	8,4	6,7	7,1	6,8	6,6
Кіровоградська	51,7	52,3	55,8	55,2	52,4	11,8	12,0	13,0	12,8	12,2
Луганська	118,3	59,2	59,9	61,2	55,9	12,0	16,4	16,8	17,4	15,9
Львівська	102,1	97,3	92,3	90,1	82,6	9,0	8,6	8,1	7,9	7,2
Миколаївська	52,6	52,0	56,0	59,1	55,4	9,6	9,3	10,2	10,8	10,1
Одеська	76,1	73,6	76,1	81,1	72,1	7,0	6,8	7,1	7,7	6,7
Полтавська	82,2	84,7	86,7	82,2	77,0	12,1	12,7	13,2	12,6	11,8
Рівненська	59,5	56,4	59,1	63,1	53,1	11,1	10,4	11,1	12,2	10,2
Сумська	53,1	55,4	51,2	50,4	48,7	10,0	10,6	9,8	9,6	9,1
Тернопільська	55,8	56,8	55,4	56,6	50,2	11,9	12,4	12,1	12,5	10,9
Харківська	108,7	98,1	88,8	84,4	74,2	8,2	7,5	6,7	6,4	5,6
Херсонська	52,1	53,3	58,7	57,8	53,9	10,4	10,7	11,8	11,7	10,8
Хмельницька	56,7	59,4	55,7	52,7	50,4	9,9	10,7	9,9	9,3	8,8
Черкаська	62,8	59,5	62,8	62,2	58,6	10,7	10,3	10,9	10,7	10,1
Чернівецька	38,6	39,6	37,5	36,5	34,7	9,5	9,8	9,1	8,8	8,3
Чернігівська	58,1	54,2	56,6	56,2	53,6	11,8	11,2	11,9	11,8	11,1
м. Київ	103,6	107,7	102,2	106,2	95,2	7,0	7,4	7,0	7,2	6,5

Джерело: сформовано автором

Отже, як бачимо згідно даної таблиці показники Чернігівської області, також помірним чином зростають, це є негативним явищем, оскільки вибірка дослідження за показниками безробіття склала від 15-70 років, то бачимо у 2020 році збільшення показників безробіття в Чернігівському регіоні на 2,6. На підставі проведеного дослідження можна зазначити, що реалізація державної соціальної політики даного регіону є не достатньо високою, звичайно фіксується приріст показників і їх ефективності, що свідчить про повільний розвиток Чернігівської області, проте можна було спостерігати, як зростає безробіття, а показники зайнятості зростають досить низькими темпами, тому ситуація що склалась в Чернігівській області є неоднозначною і потребує подальшого дослідження в контексті реалізації державної соціальної політики.

1.2 Механізм формування і реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією

Аналізуючи механізм формування і реалізації державної соціальної політики Чернігівською державною обласною адміністрацією, зазначимо, що на сьогоднішній день згідно даних, що публікуються на офіційній сторінці державної адміністрації можемо стверджувати, що соціальна політика в регіоні забезпечується, проте не до кінця реалізовано її потенціал. Досліджуючи ринок праці Чернігівської області, було встановлено, що він характеризується зниженням економічної активності населення, яка призводить до пришвидшення темпів скорочення робочої сили регіону. На фоні цього відслідковується тенденція, щодо скорочення чисельності населення Чернігівської області, адже показники народжуваності падають.

Також варто відмітити, що з 1995 по 2007 рр. кількість населення допрацездатного віку зменшилась на 103,5 тис осіб або 64,1%, а за період з 2008 по 2018 рр. - на 14,8 тис осіб. Питома вага населення допрацездатного віку у 1995 р. становила 19,5%, а у 2018 р. - 14,5%. При цьому загальна кількість

населення допрацездатного віку скоротилась з 265,0 тис осіб у 1995 р. до 146,7 тис осіб у 2019 р.

За період 1995-2020 рр. кількість осіб працездатного віку зменшилася на 158,6 тис осіб, натомість його питома вага зросла з 55,6% у 1995 р. до 59,0% у 2018 р. Зміни чисельності населення працездатного віку впливають на кількісний склад штатних працівників.

В ході аналізу роботи Чернігівської обласної державної адміністрації було зазначити, що вона функціонує за рахунок роботи наступного економічно-соціального механізму, що зобразимо на рис.1.2.

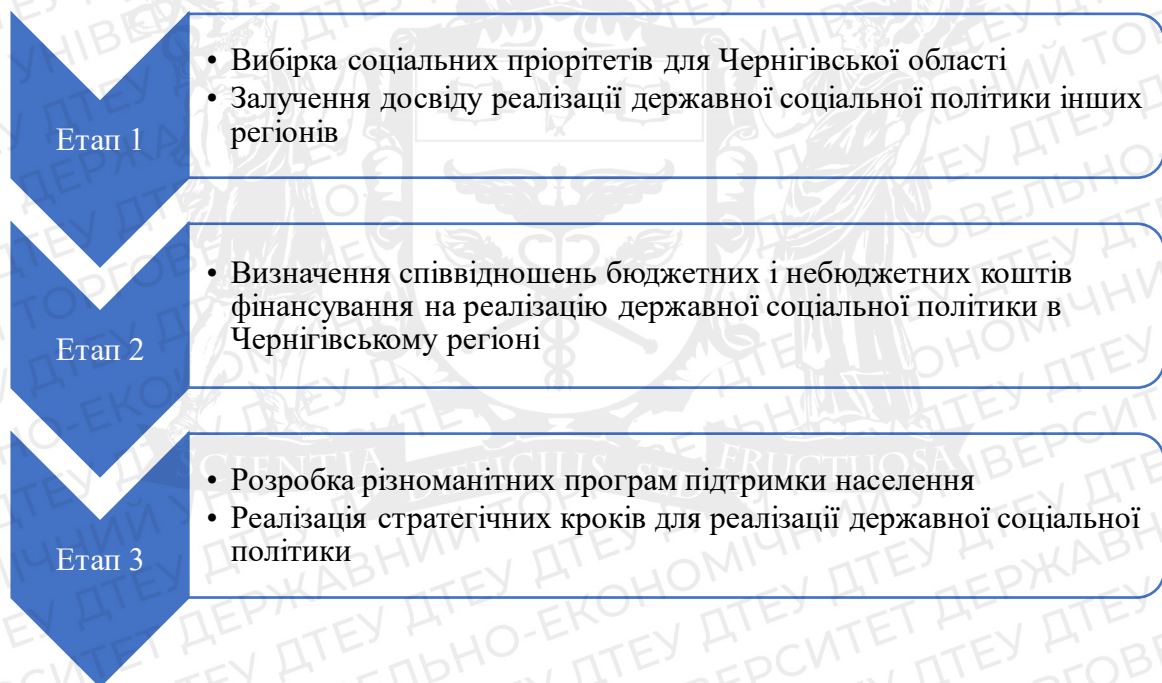

Рис.1.2 Економічно-соціальний механізм роботи Чернігівської обласної державної адміністрації

Джерело: складено автором на основі [4,7]

Також слід зазначити, що управлінці регіонального рівня сприяють реалізації наступних стратегічних кроків для власного населення:

- обов'язкове соціальне страхування для населення Чернігівської області;
- державна соціальна допомога безробітним;

-реалізують практику залучення населення, щодо добровільного соціального страхування;

-реалізують і забезпечують державні соціальні гарантії для населення Чернігівського регіону.

Механізм реалізації державної соціальної політики Чернігівської області, що підтримується Чернігівською обласною державною адміністрацією спрямований також на підтримку освіти, на сьогоднішній день в області функціонує понад 450 закладів дошкільної освіти, понад 500 закладів загальної середньої освіти, близько 70 закладів позашкільної освіти, 15 закладів професійної, та 23 заклади вищої освіти. У 2020 році освітні послуги за денною і заочною формою навчання отримали 22 тис. студентів, проте варто зазначити, що показники в області мають тенденцію до зниження.

Також на регіональному рівні Чернігівської області спрямована увага на охорону здоров'я населення, на сьогоднішній день в системі медичної допомоги функціонує понад 20 обласних медичних центрів, 7 міських медичних центри, 1 дитяча лікарня, а також 2 дитячі поліклініки, 1 поліклініка для дорослого населення Чернігівської області, 4 державні стоматологічні клініки, а також декілька амбулаторій для практики сімейної медицини. Загальну кількість закладів охорони освіти в Чернігівській області, на яку спрямована державна соціальна політика відобразимо у табл.1.5.

Таблиця 1.5

Статистичні дані, щодо функціонування закладів освіти в системі реалізації державної соціальної політики станом на 2020 р.

Кількість медичних закладів Чернігівського регіону	2016	2017	2018	2019	2020	2016
Первинна медична допомога	28	25	31	32	37	28
Медична допомога другого рівня	46	46	44	40	40	46

Продовження табл.1.5

Медична допомога третього рівня	33	33	33	33	22	33
Наявність лікарняних ліжок для населення Чернігівської обл. (другого рівня)	76	75	67	63	63	76
Наявність лікарняних ліжок для населення Чернігівської обл. (третього рівня)	39	39	38	37	36	39
Хоспісні ліжки	2	2	2	1	1	2

Джерело: складено автором на основі [8,9,11]

Досліджуючи становище функціонування медичних закладів в реалізації державної соціальної політики в Чернігівській області також варто зазначити, що загальна кількість лікарів зменшилась близько на 200 у 2020 році, що складає на 4,4% нижче у порівнянні до попереднього року, всього кількість середніх медичних працівників також знизилась на понад 1000 чоловік, що є негативним фактором на соціальної політики регіону. Щодо транспортного забезпечення, то на сьогоднішній день в експлуатації знаходиться понад 600 автівок, що забезпечують населення медичними послугами, проте даний автопарк має негативний фактор, майже 20% автівок потребують капіталовкладень і ремонту. В свою чергу всі заклади охорони здоров'я регіону співпрацюють з Національною службою здоров'я України, для того щоб отримувати фінансову підтримку в реалізації державної соціальної політики. Поступово в Чернігівському регіоні здійснюється реорганізація закладів охорони здоров'я вторинного і третинного рівня надання медичних послуг населенню Чернігівщини.

Щодо соціальних послуг в контексті роботи механізму державної соціальної політики зазначимо, що на сьогоднішній день населенню

Чернігівської області надають послуги понад 50 установ обслуговування, до їх складу не входять понад 100 допоміжних установ різноманітного спрямування. Соціальний захист осіб, що не можуть отримати послуги на рівні громад провадяться загальнообласними закладами Чернігівського регіону. На сьогоднішній день в складі соціально-економічного механізму також надається комплекс реабілітаційних послуг дітям, що мають інвалідність, так на території Чернігівської області функціонують 4 центри, щодо комплексної реабілітації, вони знаходяться в м.Чернігів, м.Ніжин, м.Прилуки, та Чернігівській області. Щороку їх послуги отримують більш як 2 тис. дітей.

Підсумовуючи, варто зазначити, що механізм реалізації державної соціальної політики в Чернігівському регіоні в основному спрямований на підтримку населення, щодо вирішення різноманітних соціальних проблем, звичайно це характеризує регіон як соціально відповідальний і сприяє його розвитку, проте відсутність інвестицій, щодо розвитку малого, середнього, так великого бізнесу в Чернігівську область, зменшення кількості об'єктів соціального значення і недостатнє технічне забезпечення для надання медичних послуг не можуть характеризувати роботу регіону позитивно. Оскільки державна соціальна політика повинна бути спрямована на підтримку населення у вирішенні їх проблемних питань економічного і соціального характеру.

РОЗДІЛ 2. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1 Вдосконалення механізму реалізації державної соціальної політики Чернігівською державною обласною адміністрацією

Для удосконалення існуючого механізму, щодо реалізації державної соціальної політики Чернігівською державною обласною адміністрацією було визначено акцентувати увагу на наявну проблематику регіону. Також варто зазначити, що Чернігівська область досить давно входить до переліку регіонів України у якій найстаріша вікова структура населення. Слід зазначити, що також проблематикою в соціальній сфері є те, що на сьогоднішній день чисельність жіночого населення домінує над Чоловічим і фіксується з 38 років. Для реалізації ефективного механізму державної соціальної політики, також відіграє роль міграція населення, вона притаманна і Чернігівському регіону, оскільки він знаходиться на кордоні двох сусідніх держав.

Міграційне підвищення населення, що фіксується Чернігівською обласною державною адміністрацією негативно впливає на функціонування всього регіону.

За період 2002-2020 рр. можна спостерігати значний відтік населення з Чернігівської області, даний часовий проміжок характеризується динамікою до росту, оскільки з 2002 по 2016 рр. фіксується скорочення чисельності мігруючого населення. З 2019 р. міграційний оборот знову збільшується.

Тому виявлена проблематика також впливає значною мірою на соціальне і економічне становище всього регіону. Для вдосконалення роботи досліджуваного механізму державної соціальної політики пропонується звернути увагу на вдосконалення роботи регіону по 4 напрямам. Вони сприятимуть покращенню соціально-економічного життя населення Чернігівської області, самі напрями зобразимо у вигляді рис.2.1.

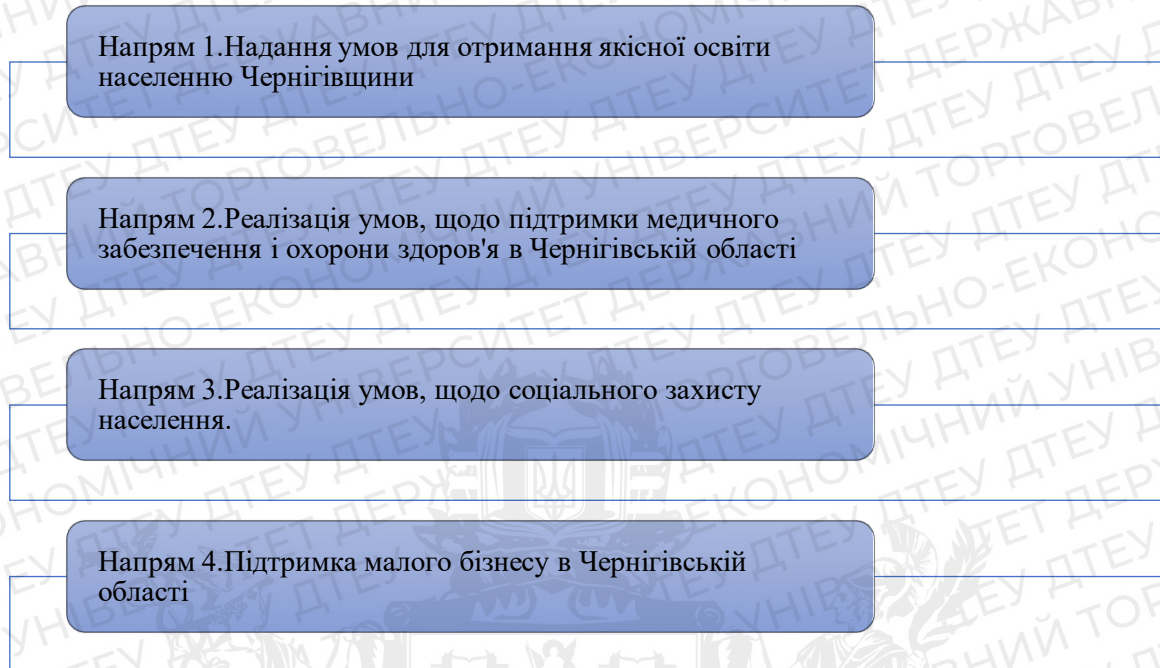

Рис.2.1 Напрями удосконалення механізму реалізації державної соціальної політики Чернігівської області

Джерело: складено автором на основі [14]

Напряг 1. Надання умов для отримання якісної освіти населенню Чернігівщини. Реалізація умов, щодо надання якісної освіти населенню Чернігівщини є вкрай важливою, оскільки система освіти є інструментом, щодо соціального забезпечення і подальшого економічного росту. Пропонується модернізація навчальних закладів освіти Чернігівської області, з подальшим оновленням і зміцненням їх матеріально-технічної бази і забезпеченням нових освітніх реформ. Також пропонуються кроки, щодо залучення і мотивації школярів до навчання.

В рамках цього напрямку необхідно виконати ряд завдань Чернігівській обласній державній адміністрації, серед яких:

- збільшити якість і безпеку пропонованих освітніх послуг і надати доступ всьому населенню для отримання середньої освіти в Чернігівському регіоні;
- підвищити якість дошкільної освіти, що забезпечить подальший якісний розвиток дітей;

-вдосконалити матеріально-технічну базу освітніх закладів, стимулювати попит на навчання в закладах професійно-технічних закладів.

Напрямок 2. Реалізація умов, щодо підтримки медичного забезпечення і охорони здоров'я в Чернігівській області.

Демографія та висока захворюваність Чернігівського регіону говорять самі за себе. Необхідність залучення людей до формування здорового способу життя, і реформа охорони здоров'я обумовлюють актуальність даного напрямку. Завдяки чіткій організації роботи в медичних закладах населення може отримувати своєчасну та якісну медичну допомогу. Головнее завдання - реформування галузі охорони здоров'я в регіоні з акцентом на первинному рівні; надавати населенню доступну, якісну, сучасну медичну допомогу; також необхідно поліпшення охорони здоров'я матерів і дітей; профілактика та лікування соціально-шкідливих захворювань.

В рамках даного напрямку визначено перелік завдань для подальшої реалізації в регіоні:

- створення системи громадського здоров'я для населення Чернігівщини;
- збільшення доступності і якості надання медичної допомоги населенню;
- збереження репродуктивного здоров'я в Чернігівській області;
- стимулювання розвитку спортивної інфраструктури.

Напрямок 3. Реалізація умов, щодо соціального захисту населення.

Підвищення якості та рівня є у центрі уваги державної соціальної політики Чернігівської області. Важливим є надання соціальних послуг вразливим групам населення. Важливим завданням у досягненні оперативних цілей Чернігівською обласною державною адміністрацією є участь у використанні досвіду та знань громадських організацій інших регіонів, у тому числі тих, що орієнтовані на гендерну рівність, розвиток програм і заходів в регіонах.

Важливим завданням в контексті даного напрямку для Чернігівської області є:

- вдосконалення матеріально-технічного забезпечення установ і закладів, що проводять соціальний захист населення в регіоні Чернігівської області;
- необхідність розвитку сімейних форм виховання потребуючих дітей-сиріт, що позбавлені батьківського піклування і підтримка багатодітних сімей;
- завдання, щодо реалізації програм Чернігівської області з оздоровлення дітей;
- дотримання гендерної рівності в регіоні і унеможливлення домашнього насильства.

Напрямок 4. Підтримка малого бізнесу в Чернігівській області.

Створення сприятливих організаційно-економічних умов для розвитку малого підприємництва в регіоні повинно забезпечуватись вирішенням нагальних проблем, щодо фінансування і спрощення вимог до створення власного бізнесу підприємцями. Охарактеризуємо механізм державного регулювання малого підприємництва в регіоні, зокрема на прикладі Київської області у рис.2.2.

Рис.2.2. Механізми регулювання діяльності малих підприємств в Чернігівській області

Джерело: складено автором на основі [26]

Звичайно, досліджуючи проблематику, варто звернути увагу і на методи державного стимулювання розвитку малого підприємництва, вони полягають на синергії комплексних дій держави в цілому, для розвитку будь-якого регіону, зобразимо графічно у рис.2.3.

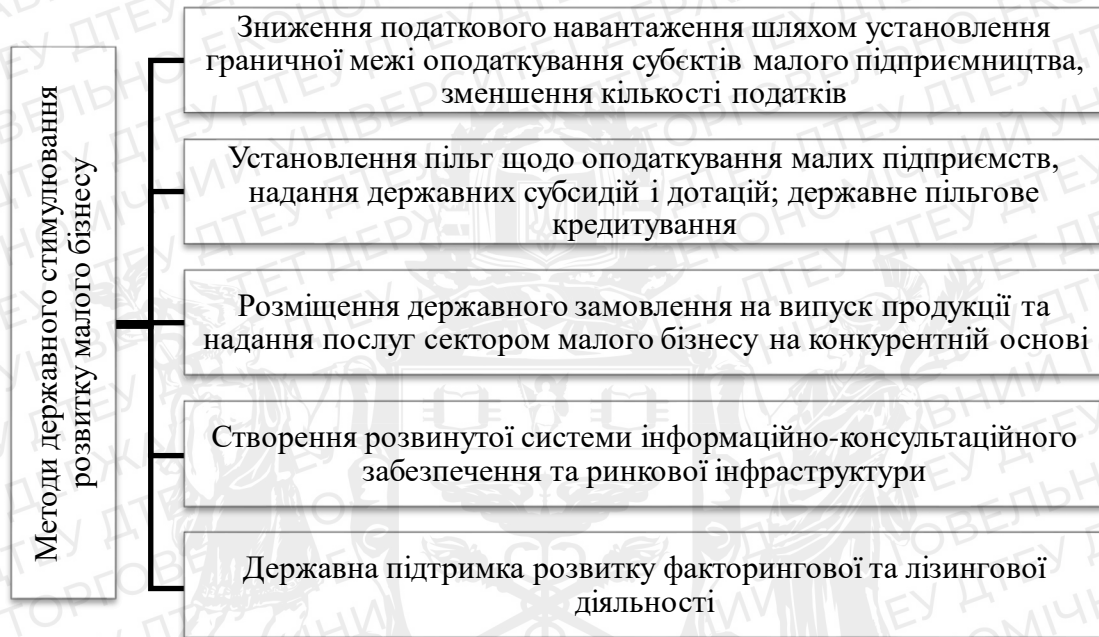

Рис.2.3.Методи вдосконаленого державного стимулювання розвитку малого підприємства в Чернігівському регіоні

Джерело: складено автором на основі [27]

Формування ефективного механізму вдосконалення підтримки малого бізнесу є необхідне для регіону Чернігівщини, адже популярний сектор E-commerce, діджитал-продукція стрімко розвивається і є затребуваною на міжнародній арені, український бізнес не виняток і підприємцям є що запропонувати, проте держава повинна забезпечити відсутність перешкод і бар'єрів при відкритті власного бізнесу в Чернігівській області.

2.2 Прогноз розвитку і реалізації соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією

За рахунок охарактеризованих напрямів варто розглянути прогноз розвитку і реалізації соціальної політики, що проводитиметься Чернігівською державною обласною адміністрацією протягом наступних років. Вважається, що зазначені кроки повинні вдосконалити реалізацію соціальної політики на регіональному рівні і сприяти розвитку області.

Згідно першого напрямку прогнозується використання заходів, щодо модернізації навчальних закладів середньої освіти Чернігівської області, при цьому варто управлінцям Чернігівської обласної державної адміністрації попередньо досліджувати демографічні, економічні і соціальні перспективи. Також за рахунок даного напрямку прогнозується вдосконалення функціонування опорних шкіл, створення єдиного освітнього простору в межах освітнього округу.

Прогнозується забезпечення організованим та безпечним підвозом учнів і педагогічних працівників до місць навчання та роботи, також в контексті даного напрямку повинне забезпечитись навчання в пріоритетних навчально-практичних центрах області, що матимуть професійне спрямування, прогнозується залучення потенційних роботодавців до навчання і розвиток кваліфікованих робітників за допомогою подвійних форм виховання. Також для Чернігівської області в контексті даного удосконалення прогнозується оптимізація мережі професійних установ через створення багатопрофільних регіональних центрів і можливим до реалізації є створення професійних центрів передового досвіду на базі незалежних професійних (професійних) навчальних закладів.

Для даного напрямку прогнозується:

- покращення якості надання освітніх послуг;
- підвищення рівня конкурентоспроможності випускників закладів освіти;
- поліпшення доступності учнів до місць навчання;
- забезпечення реалізації права дітей на доступність дошкільної освіти,
- повноцінний фізичний та інтелектуальний розвиток, формування передумов навчальної діяльності;

- збалансування обсягів і напрямів підготовки кадрів з регіональною
- потребою ринку праці;
- створення інклюзивного середовища в освітніх закладах області;
- модернізація навчального процесу.

Згідно даного напряму прогнозується розбудова системи громадського здоров'я. Створення єдиного медичного інформаційного простору в регіоні та умов для формування здорового населення; профілактика та забезпечення раннього виявлення серцевосудинних та судинно-мозкових захворювань, онкологічної патології, туберкульозу, ВІЛ/СНІД та інших; попередження соціально небезпечних хвороб, значення підтримка проєктів громадських організацій з профілактики соціально небезпечних хвороб.

Очікувані результати від реалізації в Чернігівському регіоні:

- підвищення рівня залучення населення, особливо молоді, до здорового способу життя та формування відповідального ставлення до власного здоров'я, відмови від шкідливих звичок, профілактики захворювань;
- забезпечення профілактики та ранньої діагностики захворювань;
- зниження показників захворюваності та інвалідності;
- забезпечення доступності до якісної та ефективної медичної допомоги населення (в тому числі для людей з особливими потребами), особливо у сільській місцевості в умовах реформування галузі охорони здоров'я;
- наближення медичної допомоги до населення за територіальним принципом;
- збереження репродуктивного здоров'я дітей та молоді, утвердження інституту сім'ї та сімейних цінностей, забезпечення доступу до послуг з планування сім'ї;
- збільшення кількості об'єктів спортивної інфраструктури;
- зміцнення матеріально-технічної бази дитячо-юнацьких спортивних шкіл, шкіл вищої майстерності, баз олімпійської підготовки.

Згідно напрямку 3 для Чернігівської області виявлені у ході дослідження проблеми соціального захисту населення та шляхи їх вирішення згруповані у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Шляхи вирішення проблем соціального захисту населення для Чернігівського регіону

Проблеми соціального захисту населення	Шляхи вирішення проблем соціального захисту населення
надзвичайно високий рівень участі держави у сфері соціального захисту, надзвичайно слабка участь в її функціонуванні населення	запровадження системи раннього виявлення осіб та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
надзвичайно стрімке зростання вартості послуг, які надають заклади охорони здоров'я, освіти, культури, що не відповідає їхній якості;	модернізацію системи соціального обслуговування;
неефективність бюджетного управління наявними фінансовими ресурсами як головними розпорядниками, так і окремими соціальними установами;	надання пільги в обсязі, достатньому для забезпечення нормальної життєдіяльності особи (сім'ї);
недостатність коштів для фінансування заходів у сфері соціального захисту населення.	залучення додаткових коштів від іноземних партнерів

Джерело: складено автором на основі [18]

Очікувані результати від впровадження даного заходу: поліпшення якості надання соціальних послуг; зменшення кількості дітей та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах; забезпечення належних умов для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейному чи наближеному до сімейного оточенні; максимальне охоплення послугами оздоровлення та відпочинку дітей шкільного віку; забезпечення гендерного

паритету в усіх сферах суспільного життя; зниження рівня насильства стосовно жінок та дітей.

В контексті 4 напрямку для Чернігівської області пропонується впровадити перелік пропозицій, що зображені в табл.3.2.

Таблиця 3.2

**Пропозиції щодо удосконалення системи управління
розвитку малого бізнесу**

Проблеми та перешкоди	Заходи (інструменти)	Ризики або обмеження
1. Нерівноправність відносин суб'єктів малих підприємств та органів публічної влади	1) чітке визначення повноважень органів публічної влади у відносинах з суб'єктами господарювання та способів (форм) здійснення таких повноважень; 2) чітка регламентація реєстраційних, дозвільно-погоджувальних процедур, порядку здійснення державного контролю (нагляду); 3) розширення сервісних і консультативних функцій та обов'язків органів публічної влади; 4) запровадження дієвого механізму консультацій органів публічної влади з представниками малих підприємств.	Протидія частини посадовців; орієнтованість системи на виявлення правопорушень та притягнення підприємців до відповідальності; брак позитивного досвіду участі малих підприємств у формуванні та реалізації державної політики
2. Поширеність корупції в органах публічної влади	1) розширення застосування декларативного принципу та принципу мовчазної згоди у відносинах суб'єктів господарювання з органами публічної влади; 2) чітка регламентація здійснення адміністративних процедур та порядку надання адміністративних послуг; 3) впровадження електронного врядування (зокрема, електронного цифрового підпису та електронних послуг).	Протидія корумпованих посадовців і підприємців; усталені в суспільстві корупційні традиції і механізми

Джерело: складено автором на основі аналізу [18;19]

На нашу думку, перші кроки для ефективної підтримки та визначення основних перспектив розвитку малого бізнесу полягають у:

1. Державній підтримці, що повинна сприяти формуванню сприятливого ділового клімату, необхідно:

1.1. Привести нинішні нормативні акти місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у відповідність до принципів державної

регуляторної політики.

1.2. Розробити механізм часткового відшкодування з місцевих бюджетів процентних ставок за кредитами, залученими малими та середніми підприємствами для реалізації інвестиційних проєктів.

2. Необхідно впроваджувати міжнародну допомогу (фінансову, технічну, підготовчу), варто:

2.1. Розробити механізми надання матеріальної допомоги малим підприємствам, які виробляють екологічно чисті сільськогосподарські продукти, переробляє та експортує їх.

2.2. Для полегшення перенаправлення звільненої робочої сили на нові види діяльності в сільському господарстві та в галузі розвитку «зеленого туризму».

3. Сприяти залученню безробітних, зареєстрованих у міста, до працевлаштування у новостворених робочих місцях у сільській місцевості.

4. Інтеграційна підтримка за допомогою субпідряду, франчайзингу, лізингу тощо.

5. Співпраця та самоорганізація малого бізнесу на політичній та економічній основі, а саме:

5.1. Асоціації, об'єднання, громадські об'єднання, кооперативи, мережі, стимулюють проведення регіональних конкурсів (тендерів) на закупівлю товарів та послуг, що надаються малими підприємствами за рахунок державних та місцевих бюджетів.

5.2. Участь підприємців у виконанні регіональних замовлень.

6. Професійна підготовка та ефективне управління кваліфікованим персоналом:

6.1. Місцеві органи влади повинні сприяти самозайнятості безробітних, надаючи їм одноразову грошову допомогу для початку власного бізнесу.

6.2. Під час перепідготовки та перепідготовки особлива увага повинна приділятися професіям, які не тільки користуються попитом на ринку праці, але також дають можливість розпочати власний бізнес.

Складна ситуація на національному і регіональному ринках праці, події, пов'язані із військовим конфліктом на сході України, що зумовлюють необхідність вжиття додаткових заходів у підтримці зайнятості населення, оскільки простежуються негативні тенденції такі як: нестача кваліфікованих працівників, старіння робочої сили, недосконалі освітні практики і, як наслідок, - відтік молоді за подальшим навчанням та працевлаштуванням до країн Європи, виникнення додаткових груп ризику на ринку праці, насамперед, внутрішньо переміщених осіб, учасників АТО, осіб з інвалідністю та трудових мігрантів. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та модернізація регуляторних функцій держави створюють умови для вивільнення на ринок праці надлишок державних службовців, продавців, касирів, некваліфікованих робітників.

Приоритетом у роботі місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, територіальних громад, служби зайнятості, спільно з роботодавцями, профспілками на ринку Чернігівської області повинно бути:

- регулювання ринку праці за рахунок розгортання активних форм сприяння зайнятості населення, підвищення мотивації до праці в легальному секторі незайнятих громадян;
- підвищення якості і результативності надання послуг, профорієнтаційна робота з молоддю, випускниками загальноосвітніх навчальних закладів, сприяння самозайнятості та підтримка розвитку неаграрних видів бізнесу у сільській місцевості, забезпечення підтримки економічно активного населення, зокрема безробітних, у започаткуванні власної справи;
- ефективна робота з особами, які тривалий час перебувають на обліку, з особами з інвалідністю, внутрішньо переміщеними та демобілізованими військовослужбовцями, учасниками антитерористичної операції, іншими соціально-вразливими категоріями населення.

ВИСНОВКИ

Показники Чернігівської області, також помірним чином зростають, це є негативним явищем, оскільки вибірка дослідження за показниками безробіття склала від 15-70 років, то бачимо у 2020 році збільшення показників безробіття в Чернігівському регіоні на 2,6. На підставі проведеного дослідження можна зазначити, що реалізація державної соціальної політики даного регіону є не достатньо високою, звичайно фіксується приріст показників і їх ефективності, що свідчить про повільний розвиток Чернігівської області, проте можна було спостерігати, як зростає безробіття, а показники зайнятості зростають досить низькими темпами, тому ситуація що склалась в Чернігівській області є неоднозначною і потребує подальшого дослідження в контексті реалізації державної соціальної політики.

Механізм реалізації державної соціальної політики в Чернігівському регіоні в основному спрямований на підтримку населення, щодо вирішення різноманітних соціальних проблем, звичайно це характеризує регіон як соціально відповідальний і сприяє його розвитку, проте відсутність інвестицій, щодо розвитку малого, середнього, так великого бізнесу в Чернігівську область, зменшення кількості об'єктів соціального значення і недостатнє технічне забезпечення для надання медичних послуг не можуть характеризувати роботу регіону позитивно. Оскільки державна соціальна політика повинна бути спрямована на підтримку населення у вирішенні їх проблемних питань економічного і соціального характеру.

За рахунок охарактеризованих напрямів варто розглянути прогноз розвитку і реалізації соціальної політики, що проводитиметься Чернігівською державною обласною адміністрацією протягом наступних років. Вважається, що зазначені кроки повинні вдосконалити реалізацію соціальної політики на регіональному рівні і сприяти розвитку області.

Приоритетом у роботі місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, територіальних громад, служби зайнятості, спільно з роботодавцями, профспілками на ринку Чернігівської області повинно бути:

- регулювання ринку праці за рахунок розгортання активних форм сприяння зайнятості населення, підвищення мотивації до праці в легальному секторі незайнятих громадян;

- підвищення якості і результативності надання послуг, профорієнтаційна робота з молоддю, випускниками загальноосвітніх навчальних закладів, сприяння самозайнятості та підтримка розвитку неаграрних видів бізнесу у сільській місцевості, забезпечення підтримки економічно активного населення, зокрема безробітних, у започаткуванні власної справи;

- ефективна робота з особами, які тривалий час перебувають на обліку, з особами з інвалідністю, внутрішньо переміщеними та демобілізованими військовослужбовцями, учасниками антитерористичної операції, іншими соціально-вразливими категоріями населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Бондаренко С.М., Касич А.О. Використання концепції загального управління якістю (TQM) в органах місцевого самоврядування. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 2. Режимдоступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1029> (дата звернення 19.02.2021)
- 2.Квітка А.В. Роль соціальної політики у розвитку людського потенціалу. Ефективна економіка. 2015. № 10. Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2015/46.pdf (дата звернення 19.02.2021)
- 3.Конституція України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 19.02.2021)
- 4.Лопушняк Г. С. Державна соціальна політика як передумова економічного розвитку України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 372 с.
- 5.Мних М.В. Соціальна політика нашої держави в умовах асоційованого членства України в ЄС. Український соціум. 2015. № 3 (54). С.114-124.
- 6.Моторнюк У.І. Соціальна політика як необхідна умова функціонування соціальної держави. Економіка та держава. 2016. № 12. Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2016/7.pdf (дата звернення 19.02.2021)
- 7.Про Глобальні цілі. Режим доступу: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili> (дата звернення 19.02.2021)
8. Соціальна політика / за заг. ред. В.М. Пічі та Я.Б. Турчин. Львів : Новий світ, 2018. 318 с.
- 9.Статистичний щорічник України. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2020/zb/11/zb_yearbook_2019.pdf (дата звернення 19.02.2021)

10.Харченко Т.О., Бондаренко С.М. Місьцеве самоврядування: європейський досвід реформування. Ефективна економіка. 2017. №3. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua> (дата звернення 19.02.2021).

11.Державна служба статистики України: сайт. 2021. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Дата звернення: 21.01. 2022).

12.Коронавірус VS бізнес: половина підприємців протримається на карантині не більше місяця. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:https://www.epravda.com.ua/publications/2020/04/2/658857/?fbclid=IwAR10GYjWy12R3tosRVtT0mG9tbujq_8ONa_OCupafTMm6TOlYd9oXY1yREXU (дата звернення 18.05.2021).

13.Дефіцит бюджету в 2016 р. в рамках програми МВФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/03/18/622807> (Дата звернення: 18.05.2021).

14.Карантин залишив без роботи майже 280 тисяч українських підприємців [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:<https://www.unian.ua/economics/finance/karantinzalishiv-bez-roboti-280-tisyach-ukrajinskih-pidpriyemcivnovini-ukrajina-10974785.html>(Дата звернення: 07.05.2021).

15.Основні досягнення роботи Мінекономіки за останні півроку. 04.09.2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=ukUA&id=475d15a3-2a87-4db2baca460766f50c4&title=OsnovniDosiagnenniaRobotiMinekonomikiZaOstanniPivroku&isSpecial=true> (Дата звернення: 06.04.2021).

16.Стратегія розвитку високотехнологічних галузей до 2025 року. Міністерство економіки України: сайт. 2016. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=c9b6f0b0-1ed5-4aba-a25e-f824405ccc64> (Дата звернення: 21.01. 2022).

17.Офіційний сайт Головного управління статистики у Вінницькій області: веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.chernigivstat.gov.ua> (Дата звернення: 21.01. 2022).

18. Офіційний сайт Державної служби статистики України: веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Дата звернення: 23.01. 2022).

19.Панухник О. В. Методичне забезпечення стратегічного планування в регіонах України // Актуальні Проблеми Економіки. - 2011.- № 1(91). - С. 152 - 157.

20.Пушкар З. Стратегічне планування регіонального розвитку [Електронний ресурс] / З. Пушкар, Б. Пушкар // Наука молода: минуле, сучасне, майбутнє. - 2008. - Вип. 13. - С. 100-105.

ДОДАТКИ

Чернігівська область на карті України

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ

ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему: «Державна політика сприяння розвитку громадських організацій в Україні»

**Студента (ки) 5 курсу, 3 групи,
спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування» спеціалізації
«Публічне управління та адміністрування»**

Перепелиця Ілля Олегович

**Науковий керівник
доктор екон. наук
доцент Міняйло Олександр Іванович**

**Гарант освітньої програми
канд. екон. наук, доцент Головня Юлія Ігорівна**

Київ 2022

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел. Основний зміст роботи викладено на 29 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить малюнки, таблиці та додатки. Мета випускної роботи (проекту): розроблення рекомендацій, щодо реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні.

Задля досягнення встановленої мети в даній роботі було визначено ряд завдань:

- проаналізувати і охарактеризувати тенденції реалізації державної соціальної політики Чернігівської області;
- дослідити механізм формування і реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією;
- удосконалити механізм реалізації державної соціальної політики Чернігівською державною обласною адміністрацією;
- надати прогноз, щодо подальшого розвитку і реалізації соціальної політики на регіональному рівні Чернігівською державною обласною адміністрацією.

Об'єктом даного дослідження є процес забезпечення і реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні.

Предметом дослідження стали методи системного аналізу, метод аналітичних порівнянь, синтезу і аналізу, розрахунково-конструктивних методів, експертні і економічні методи, статистичний метод.

У першому розділі проведено аналіз актуальних тенденцій реалізації державної соціальної політики в Чернігівській області, за рахунок дослідження статистичних показників і соціально-економічного механізму роботи.

У другому розділі розглянуті процеси, щодо стратегічного розвитку Чернігівського регіону і реалізації кроків для вдосконалення державної соціальної політики в області.

Анотація

У випускній кваліфікаційній роботі висвітлені дослідження процесу реалізації державної соціальної політики в Чернігівській області.

У ході проведеного дослідження було проведено аналіз перспектив, щодо подальшого розвитку Чернігівського регіону, відображено основний перелік факторів і показників, що впливають на соціальну політику. Проведено статистичний аналіз показників безробіття, економічного населення, показників зайнятості населення. Досліджено також стан і перспективи, щодо подальшого розвитку Чернігівського регіону в прогнозованому періоді, оскільки в ході проведення дослідження було виявлено проблематику, щодо зростання безробіття і низького приросту економічного забезпечення населення, було надано ряд рекомендацій, щодо врегулювання даних проблемних зон Чернігівської області, що допоможуть ефективніше провадити державну соціальну політику в процесі власного сталого розвитку.

Ключові слова : регіон, державне регулювання, економічний механізм, соціальна політика, населення, розвиток.

Abstract

The final qualifying work covers research on the implementation of state social policy in the Chernihiv region.

In the course of the study, an analysis of prospects for further development of the Chernihiv region was conducted, the main list of factors and indicators influencing social policy was reflected.

The statistical analysis of indicators of unemployment, economic population, indicators of employment of the population is carried out. The state and prospects for further development of the Chernihiv region in the forecast period were also studied, as the study identified issues of rising unemployment and low economic growth, provided a number of recommendations for resolving these problem areas of Chernihiv region to help more effectively to pursue state social policy in the process of its own sustainable development.

Key words: region, state regulation, economic mechanism, social policy, population, development.

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Перепелиця Ілля Олегович, повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему:

«Реалізація державної соціальної політики на регіональному рівні» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

«24» січня 2022 року _____ (підпис)

Згода

Я, Перепелиця Ілля Олегович, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему: «Реалізація державної соціальної політики на регіональному рівні» несучи повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Київського національного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« 24 » січня 2022 року

(Перепелиці І.О.)

Підпис

Прізвище, ініціали

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу
студента Перепелиці Іллі Олеговича
5 курсу 3 групи заочної форми навчання
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
на тему «**Реалізація державної соціальної
політики на регіональному рівні**»
(за матеріалами Чернігівської державної обласної адміністрації,
Чернігівська обл.)

Випускна кваліфікаційна робота виконана на тему, яка є актуальною для сфери публічного управління в сучасних умовах розвитку державного регулювання територіальних громадських організацій в Україні, передбачає дослідження широкого спектру проблем, пов'язаних із процедурою реалізації політики у сфері реалізації державної соціальної політики на регіональному рівні. Виконана робота за змістом відповідає завданню в повному обсязі. Студент продемонстрував достатній рівень володіння теоретичним матеріалом щодо обґрунтування теоретичних особливостей державного управління та вміння застосовувати цей матеріал у процесі реального дослідження.

Робота розкриває сучасний стан управління у сфері діяльності політики на регіональному рівні. В роботі проаналізовано стан, систему та аналіз реалізації державної соціальної політики в Україні, охарактеризовано її особливості та окреслено нормативно-правове регулювання. Виділено проблеми та розроблено рекомендації щодо удосконалення державної соціальної політики на регіональному рівні.

Якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи можна вважати задовільною. Основні вимоги щодо оформлення матеріалу враховані. Слід відзначити деякі несуттєві порушення стилю викладення матеріалу, котрий в окремих місцях роботи є ненауковим. В цілому матеріал роботи викладено послідовно і логічно.

Випускна кваліфікаційна робота рекомендується до захисту.

Рецензент
Голова РДА

Кондрашова Н.М.